

OKVIRNA KONVENCIJA ZA ZAŠTITU NACIONALNIH MANJINA

Pitanja i odgovori

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Što je Okvirna konvencija?

— Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina stupila je na snagu 1998. godine i predstavlja sveobuhvatan međunarodni ugovor osmišljen da zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina.

Zašto se zove Okvirna konvencija?

— Tekst Okvirne konvencije sadrži prava koja uživaju pojedinci, kao i komplementarne obaveze koje moraju poštovati države. Dok je konvencija pravno obavezujući instrument prema međunarodnom pravu, riječ „okvir“ naglašava prostor dat državama članicama za prilagođavanje nekih od Odredbi Konvencije situaciji u vlastitoj zemlji kroz domaće zakonodavstvo i vladinu politiku.

” ... pluralističko i stvarno demokratsko društvo treba ne samo poštovati etnički, kulturni, lingvistički i vjerski identitet svake osobe koja pripada nekoj nacionalnoj manjini, već i stvoriti odgovarajuće uslove koji joj omogućavaju izraziti, sačuvati i razvijati taj identitet ...

Koga štiti Okvirna konvencija?

— Okvirna konvencija ne sadrži definiciju „nacionalne manjine“. Svaka država članica ima polje slobodne procjene za definiranje grupa koje će biti obuhvaćene Konvencijom na njenoj teritoriji. Ta definicija mora biti nediskriminatorna, sačinjena u dobroj vjeri i u skladu s općim načelima međunarodnog prava, uključujući načelo slobodnog samoodređenja.

— Načelo slobodnog samoodređenja znači da pojedinci imaju pravo da sami odluče žele li da se s njima postupa kao s pripadnicima nacionalne manjine. Međutim, njihova odluka mora se temeljiti na objektivnim kriterijima vezanim za njihov identitet, kao što su vjera, jezik, tradicija i kulturno naslijeđe.

— Države imaju različite pristupe u pogledu definiranja nacionalne manjine u skladu s Okvirnom konvencijom: od restriktivnog pristupa u, na primjer, određenih listom tradicionalnih grupa koje će imati koristi od zaštite koju pruža Okvirna konvencija do otvorenijeg pristupa, gdje se članovi Konvencije fleksibilno primjenjuju na širok spektar grupa.

Kako se prati Okvirna konvencija?

— Okvirnu konvenciju prati Komitet ministara Savjeta/Vijeća Evrope zajedno sa Savjetodavnim komitetom za Okvirnu konvenciju, tijelom koje se sastoji od 18 nezavisnih stručnjaka.

” ... burna dešavanja u evropskoj historiji pokazala su da je zaštita nacionalnih manjina neophodna za stabilnost, demokratsku sigurnost i mir na ovom kontinentu ...

Prava koja uživaju pripadnici
nacionalnih manjina

i komplementarne obaveze koje države
moraju poštovati

Slobodno izražavanje etničkog, kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta - Odsustvo diskriminacije - Promovisanje **stvarne ravnopravnosti** - Očuvanje i razvoj manjinskih kultura, religija i jezika - Promoviranje **interkulturalnog dijaloga** i zaštita pripadnika manjina od neprijateljstva ili nasilja - Uživljanje slobode okupljanja, udruživanja, izražavanja, mišljenja, savjesti i vjere - Promovisanje raznolikog **medijskog** prostora s emitiranjem sadržaja na jezicima manjina i podrškom manjinskim medijima - Korišćenje manjinskih **jezika** u kontaktu s vlastima u oblastima koje tradicionalno ili u značajnom broju naseljavaju nacionalne manjine - Prikazivanje ličnih imena, naziva mjesta i drugih topografskih oznaka na jezicima manjina - Obezbjeđivanje **dostupnosti obrazovanja** svima i podsticanje interkulturalnog znanja - Podučavanje manjinskih jezika i nastava na manjinskim jezicima, u privatnim i državnim školama - **Mogućnost utjecanja na donošenje javnih odluka** o pitanjima koja se tiču pripadnika nacionalnih manjina - Učešće u **kulturnom, društvenom i privrednom životu** - Uzdržavanje od mijenjanja granica izbornih jedinica radi ograničavanja manjinskih prava - Promovisanje manjinskih prava kroz bilateralnu, multilateralnu i prekograničnu suradnju

Gdje se nalaze osobe koje pripadaju nacionalnim manjinama zaštićenim Okvirnom konvencijom?

— Okvirna konvencija je na snazi u 38 država*. S Misijom privremene administracije Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK) postoji poseban sporazum o monitoringu u vezi s Kosovom**.

► Države potpisnice Okvirne konvencije

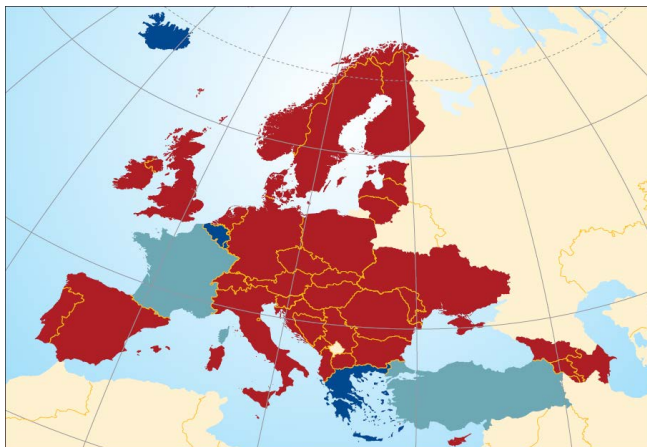
Albanija	Estonija	Malta	Srbija
Jermenija	Finska	Republika Moldavija	Slovačka Republika
Austrija	Gruzija	Crna Gora	Slovenija
Azerbejdžan	Njemačka	Holandija	Španija
Bosna i Hercegovina	Mađarska	Sjeverna Makedonija	Švedska
Bugarska	Irska	Norveška	Švicarska
Hrvatska	Italija	Poljska	Ukrajina
Kipar	Letonija	Portugal	Ujedinjeno Kraljevstvo
Češka	Lihtenštajn	Rumunija	
Danska	Litvanija	San Marino	

► Države koje su potpisale Okvirnu konvenciju, ali je nisu ratificirale

Belgija	Island
Grčka	Luksemburg

► Države koje nisu ni potpisale ni ratificirale Okvirnu konvenciju

Andorra	Monako
Francuska	Türkiye (Turska)

* Ruska Federacija je bila država članica od 1998. do 2024. godine.

** Svako pominjanje Kosova, bilo da se radi o teritoriju, institucijama ili stanovništvu, u ovom tekstu će se razumijeti u potpunosti u skladu s Rezolucijom 1244 Savjeta sigurnosti Ujedinjenih nacija i bez prejudiciranja statusa Kosova.

” ... stvaranje klime tolerancije i dijaloga neophodno je da bi se omogućilo da kulturna raznolikost bude izvor i faktor ne podjele, već obogaćivanja svakog društva ...

INFORMACIJE

Kontakt:

Sekretarijat Okvirne konvencije
za zaštitu nacionalnih manjina

Savjet Evrope
F-67075 Strasbourg Cedex
minorities.fcnm@coe.int

www.coe.int/minorities

Za više informacija o ulozi nevladinih organizacija:

www.coe.int/en/web/minorities/role-of-ngos

PREMS 050923

BIH

www.coe.int

Savjet Evrope je vodeća organizacija za ljudska prava na kontinentu. Sastoji se od 46 država članica, uključujući sve članice Evropske unije. Sve države članice Savjeta Evrope potpisale su Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, međunarodni ugovor osmišljen da zaštiti ljudska prava, demokratiju i vladavinu prava. Evropski sud za ljudska prava nadgleda ostvarivanje Konvencije u državama članicama.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE